

Adviesraad Sociaal domein gemeente Voorst
Secretariaat: p/a Omloop 28, 7391 PM Twello

Het College van Burgemeester en Wethouders van de Gemeente Voorst,
H.W. Iordensweg 17, 7391 KA TWELLO.
Twello, 24 oktober 2022

Betreft: Advies Beleidsregels eenmalige energietoeslag 2023, de bijlage met als titel "studenten"

Inleiding:

De ASD heeft kennis genomen van het concept Beleidsregels eenmalige energietoeslag 2023, de bijlage met als titel "studenten" en heeft op de vergadering van 11 april 2023 een toelichting gehad van Heleen Kamminga.

Het concept Beleidsregels eenmalige energietoeslag 2023 gemeente Voorst betreft een wijziging van de "Beleidsregels eenmalige energietoeslag 2022".

In 2022 heeft de ASD geen advies uitgebracht over de Beleidsregels. Om het proces van besluitvorming niet te vertragen zijn in 2022 de beleidsregels alleen ter kennisname aan de ASD toegezonden.

De ASD geeft gezien deze achtergrond alleen advies over de thans voorgestelde wijzigingen van de Beleidsregels.

De ASD is van mening dat elke inwoner van de gemeente Voorst in aanmerking moet kunnen komen voor de energietoeslag als aan de regels die hiervoor gelden wordt voldaan (gelijkheidsbeginsel).

125% -130%

De ASD kan zich geheel vinden in het beleid waarbij tot 125% van de bijstandsnorm een tegemoetkoming wordt verstrekt (i.t.t. landelijk 120%) en de toevoeging van artikel 2 lid 2 waarbij de huishoudens met een inkomen tussen de 125% en 130% een tegemoetkoming van € 500,- krijgen.

Studenten

Uit het concept blijkt dat nog ter discussie staat of studenten onder de beleidsregels voor energietoeslag gaan vallen.

Tijdens de vergadering van de ASD is door mevrouw Kamminga aangegeven dat het ambtelijk

advies waarschijnlijk zal aansluiten op het wetsvoorstel, waarbij mogelijk in 2023 ook studenten worden uitgesloten van de energietoeslag. Volgens het huidige wetsvoorstel heeft de "student" geen recht heeft op de energietoeslag via de "categoriale bijzondere bijstand". De student kan wel een tegemoetkoming krijgen maar dit wordt individueel beoordeeld waarbij moet worden voldaan aan de beschrijving onder "student" en waarbij een vermogenstoets geldt. Mogelijk wordt het wetsvoorstel nog aangepast vanwege rechterlijke uitspraken en het advies van de Raad van State over het wetsvoorstel. Daarin staat aangegeven dat studenten niet uitgesloten dienen te worden. In dat geval zal het ambtelijk advies aansluiten op het nieuwe wetsvoorstel, waarbij studenten niet uitgesloten worden.

Jurisprudentie

Er zijn uitspraken dat het uitsluiten van studenten niet mag. Bijvoorbeeld:

Rechtbank Amsterdam 14 februari 2023 (ECLI:NL:RBAMS:2023:726)

De rechtbank Amsterdam heeft bepaald dat de gemeente Amsterdam ten onrechte studenten als gehele groep uitsluit van de categoriale eenmalige energietoeslag voor huishoudens met een laag inkomen. De uitspraak volgde op het beroep van een student tegen de afwijzing van zijn aanvraag voor de eenmalige energietoeslag. Volgens de rechtbank heeft de gemeente onvoldoende gemotiveerd dat voor het gemaakte onderscheid een objectieve en redelijke rechtvaardiging aanwezig is. De rechtbank vindt de individuele bijzondere bijstand voor deze groep studenten bovendien geen redelijk alternatief, omdat er sprake is van andere, strengere voorwaarden dan de voorwaarden die gelden voor de categoriale bijzondere bijstand.

Advies Raad van State op wetsvoorstel van de minister

"De Raad van State is er niet van overtuigd dat studenten uitgezonderd moeten worden van energietoeslag, en vraagt het kabinet meer uitleg te geven".

Dat staat in een advies aan Carola Schouten, minister voor Armoedebeleid, Participatie en Pensioenen. Net als afgelopen jaar hebben huishoudens met een laag inkomen ook in 2023 recht op een energietoeslag van 1.300 euro. Studenten waren in 2022 [uitgesloten van deze regeling](#). Minister Schouten wil met een wijziging van de Participatiewet de toeslag voor 2023 regelen. In dit wetsvoorstel zijn studenten expliciet uitgesloten. In 2022 stond die uitzondering niet in de wet, maar alleen in de richtlijnen die gemeenten van het kabinet kregen. Dat gaf gemeenten nog enige speelruimte voor eigen beleid, met een wetswijziging valt die weg.

De Raad, een belangrijke onafhankelijk adviseur van de regering en het parlement, onderkent dat 'de financiële situatie van veel studenten anders is dan die van de meeste huishoudens die onder het minimebeleid vallen'. Hun woonsituatie is vaak ook anders. Dat neemt echter niet weg dat ook uitwonende studenten met stijgende energielasten worden geconfronteerd. Dat geldt bijvoorbeeld voor studenten die studiefinanciering ontvangen en in een zelfstandige woning wonen. Waarom zouden zij geen toeslag kunnen krijgen?

Verder vindt de Raad dat het 'argument dat overcompensatie moet worden voorkomen niet alleen voor studenten geldt'. Het is niet duidelijk waarom die gevreesde 'overcompensatie bij studenten problematisch wordt geacht en bij andere groepen minima niet'.

Standpunt en advies van de ASD t.a.v. de groep studenten

De ASD ziet geen reden waarom studenten niet in aanmerking zouden kunnen komen voor de categoriale bijzondere bijstand (energietoeslag). Een student die niet werkt kan maximaal € 1.141,95 (nog te verminderen met collegegeldkrediet) en een MBO-student € 889,84 lenen. Deze bedragen blijven ruim onder de 125% van de bijstandsnorm. Alleen een student die naast zijn studie nog een bijbaan heeft zou dan niet in aanmerking komen omdat hij met zijn lening en zijn inkomen boven de 125% komt.

Door studenten uit te sluiten bestaat ook de kans dat juist deze groep in de schulden raakt als zij maximaal moeten bijlenen bij DUO om de energiekosten te kunnen betalen. Er is dan eigenlijk geen sprake van een studieschuld maar van een energieschuld.

Het bij studenten wel aanleggen van een vermogenstoets via de regels van de gewone individuele bijzondere bijstand is het meten met 2 maten.

De ASD adviseert dus om studenten wel onder de regeling te laten vallen.

Reactie ten aanzien van de voorgestelde wijzigingen in de beleidsregels

Artikel 1: begripsbepaling

Student: persoon jonger dan 27 jaar die onderwijs volgt waarvoor aanspraak op studiefinanciering als bedoel in artikel 3.1 eerste of tweede lid van de Wet studiefinanciering 2000 kan bestaan.

Allereerst meent de ASD dat de leeftijdsgrens van 27 jaar onjuist is: tot een leeftijd van 30 jaar kan studiefinanciering worden aangevraagd en indien de 30 wordt gepasseerd behoudt men nog het recht op studiefinanciering. De ASD adviseert de omschrijving van de "student" aan te passen aan de wettelijke regels.

Zelfstandige: de ASD is het er mee eens om de zelfstandige ook specifiek te noemen; iedere inwoner die onder de 125% of 130% zit moet in aanmerking kunnen komen voor de energietoeslag.

Artikel 2: doelgroep

Artikel 2 lid 2: door sub c toe te voegen zijn de criteria duidelijk en ondervang je ook de studentensituatie.

Artikel 2 lid 2 "niet tot de doelgroep wordt gerekend": de nummering lijkt hier niet te kloppen.

Artikel 2 lid 2 sub c: De ASD begrijpt niet waarom de jongere jonger dan 21 jaar wordt uitgesloten (tenzij..). Er zijn situaties denkbaar dat een jongere onder 21 zelfstandig woont, een inkomen heeft onder de 125% maar geen beroep kan doen op zijn ouders (onderhoudsplicht tot 21 jaar) maar ook geen bijzondere bijstand nodig heeft in het normale geval (dus zonder de extra energiekosten). Het artikel lijkt overbodig en de ASD adviseert sub c te schrappen.

Artikel 2 lid 2 sub d: jonger is dan 27 jaar, zie hiervoor de opmerking over de leeftijd genoemd in de begripsbepaling.

Artikel 4: inkomen

"over de maand voorafgaand aan de aanvraag": stel juist die maand heeft iemand een heel hoog inkomen (bij bv een oproepcontract) of een heel laag inkomen. Dan lijkt het niet redelijk om het inkomen van die maand te nemen; wellicht is het beter het gemiddelde te nemen van bijvoorbeeld de eerste 6 maanden voorafgaand aan de aanvraag. De ASD adviseert dit aan te

passen.

Artikel 5: uitbetaling naar rato:

Vraag: Valt onder 5 ook de situatie dat iemand niet op de hoogte was en daarom te laat aanvraagt?

Individuele bijzondere bijstand

Mocht het College dit advies niet volgen en wel via de individuele bijzondere bijstand nog een tegemoetkoming aan studenten willen verstrekken dan adviseert de ASD geen vermogenstoets te hanteren.

Omdat de energiekosten een zeer specifieke situatie betreft die studenten net zo hard treft als anderen, dient in dat geval geen vermogenstoets te worden aangelegd en moet daarmee een uitzondering worden gemaakt op de normale regels voor het verkrijgen van bijzondere bijstand waar normaliter wel een vermogenstoets geldt.

Indien er nog vragen zijn over dit advies dan is de ASD bereid een nadere toelichting te verstrekken.

Dit advies is opgesteld door Angelique Koier en Margreet Kiers, leden van de ASD

Tot een nadere toelichting zijn wij gaarne bereid.

Hoogachtend,

Martine Huurnink, voorzitter ASD

Katinka van Heerde, Secretaris ASD